

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 51.

Indult Bétsből, Pénteken, Június' 27-dikén, 1828.

B é t s.

Kremsier-ből jött tudósítás szerint, (hol az Olmützi Érseknek, a' Morva vize mellett nyári mulató Kastélya vagyon), Rudolf Ö Ts. K. Fő Hertzegsége, Olmützi Érsek és Cardinális Ö Eminentiaja ezen hónap 19 dikén veszedelmes betegségbe esett, úgy hogy Ö Ts. K. Fő Hertzegségének, a' haldoklók elkészítésére szolgáló Szent Sákramentumok is feladattak.

Újabb tudósítások szerint Jun. 22-dikéről; ámbár a' nyavalyának enyhítésére minden szükséges és fogatos orvosi szerek elővétettek és használtattak; mindazáltal, fájdalommal írjuk, hogy a' sullyos betegség azon mértékben tart; és a' veszedelem semmivel sem kevesedett.

Jun. 25-diki tudósítások szerint Ö Ts. K. Fő Hertzegsége jobban van.

Cörög Országi Tudósítások.

Eginából Május 14-dikén. Aprilis utólja felé az a' rettenetes hír terjedt el itten, hogy Hydrában a' pestis kiütött. Erre az ada alkalmatosságot, hogy azon Görög hajónak, melly a' Török fogságból kiváltott Görögöket Módonból oda szállította, a' Kormányosa, Aphrodite nevű, ott hirtelen meghalt, más nap szinte olly hirtelen a' felesége és házánál lévő két tseledje is meghaltak. Tudva volt ugyan, hogy Módon-

ban a' pestisnek semmi nyoma nem volt midőn ott a' Görög foglyok által vétettek; de mivel a' Kormányos kevéssel halála előtt azt beszéllette, hogy ő Módonban, a' Kommandáns világos parantsolatja ellen, egy Albániai Törökkel alattomban együtt ivott, 's attól egy turbán-kendőt (Shawlt v. Sált) vett, mellyet házáig mindég rejtegetett, 's midőn azt ott hon a' csomóból kibontotta, egyszerre nagyon megfájult a' feje. Ebből a' környülállásból az Orvos, ki Eginából küldetett oda, minden további szoros megvizsgálás nélkül, azt a' következtést húzta, hogy tehát a' Sál volt már pestises ragadó párával meg maszlagosítva. Ezt az Orvos a' Praesidensnek haladék nélkül megírta; a' ki Hydra és Spezzia szigeteit, azonnal pestises helyeknek hirdettette ki. E' miatt a' két sziget lakosai felette szokat szenvedtek; mivel a' templomok és Közönséges épületek bezáratván, a' lakosoknak csak legnagyobb szükségben volt szabad házaikból kimenni. A' szigethez pedig semmi féle hajónak nem vala szabad közelíteni. A' katonaság sűrűn elállotta az útszákát. Így tartott ez Máj. 12-dikéig. Végre maga a' Praesidens Gróf Capodistrias a' nevezett két szigetek előtt két Orosz A z o f f és Newsky Sándor nevű linea hajókkal, 's a' Warspite nevű Anglus linea hajóval, Gróf Heyden Vice Ad-

mirálissal együtt megjelent, 's egynehány napig ott mulatott. Ez alatt, azt a' két kemény parantsolatot adta ki és telyesítette a' Praesidens, hogy minden Görögök, kik nem katonák, fegyvereikből kivetkeztettek, 's ezentúlsem itt, sem akár melly Görög Országi tartományban nem lesz szabad a' zsoldos katonaságon kívül, másnak akárkinek is fegyvert hordani; továbbá, hogy a' száraz földön, a' partok mentében, mindenütt pestis távoztató Veszteglő házak, (Quarantaine-Lineák) állíttassanak fel. — Régen látta azt a' Görög Kormányzék, hogy ezek felette szükséges rendelések volnának és hogy ezek lennének az első lépések arra, hogy a' Görög Nemzet Európában a' többi pallérozott polgári Nemzetek sorába állhatna; de ezeknek végre hajtására sem elég erővel sem bátorsággal nem bírt. Annál nagyobb győzödelme ez a' mostani Kormányzéknek, mivel különösen a' fegyver viselés általjában a' Görögöknél régi bevett Nemzeti szokás volt.

Az Ország belső állapotjának jó karba hozására sok hasznos és fontos rendelései hirdettettek ki a' Praesidensnek; mellyek valamint közönségessé tétetnek, úgy nyomban munkába is vétetnek. Ilyenek ezek: hogy a' Görög Státus 15 Osztályra vagy Kerületre osztatik fel, ú. m. Morea 7, a' szigetek pedig 6 Kerületekre. Minden Kerületnek tulajdon Kormányozó Bíztoza neveztetik ki, a' ki a' Kormányzék parantsolatit 's rendeléseit abban végre hajtsa. Ezeknek kötelelessége: a' Kerület népességét számba vétetni, a' szerént a' mint azok vagy birtoikos előkelők, földművelők, mesteremberek 's a' t. továbbá: a' Nép állapotját, annak szükségeit, kitudni és előadni; az Egyháziak állapotjára vigyázni, azokat jó karba helyhezteni; az Oskolák álla-

potját megvizsgálni, 's az Ifjúság taníttatása felől gondoskodni, 's a' t.

A' Status jövedelmének elrendelésére nézve még eddig keveset lehetett tenni, minthogy Ibrahim Basának jelenléte Móreában ebben nagy akadályt tesz. — (Corfuból Jun. 2-dikai tudósítás szerént, egy hajó érkezett Május végén Corfuba, Ibrahim Basának egy biztos követével együtt, kit oda egy frantzia hadi hajó késért el. Ez a' Bízto Ádám Generális Anglus Fő Kommisszáriussal és Guilleminot Frantzia Generálissal közlötte a' Basa izenetét 's azután Navarinba visszatért. — A' mennyire itt elterjedett, az izenet abban állott, hogy ha tovább is megmaradnak az egyesült Hatalmasságok szándékjokban, és elzárván a' kikötő helyeket a' Basa népének eleséget oda bészállítani nem engednek, úgy ő kénytelenítettik, a' mint ezt már másszor is kinyilatkoztatta, seregei számára Móreában erőszakkal szedni öszve, valami tsak azoknak élelmek-re megkívántatik).

A' Praesidensnek egy újabb' végzése azt rendeli, hogy a' Görög Ifjúság közül, sors húzás szerént, 6000 új katonák állíttassanak ki; és ezek a' rendes katonaság közé osztassanak fel.

Koron-ból azt a' tudósítást közlik a' Corfui levelek, hogy ott az Ibrahim Basa ellen kiütött pártütés egészen letsillapított. Mert mihelyt Ibrahim a' Smyrnai Currier Újságból azon kemény megjegyzéseket olvasta, mellyek Sz. Pétervárában a' Portának maga viselte és ennek a' Tartománybeli Kormányozóihoz széllyel küldözött parantsolattai ellen kiadattak: tüstént általlátta ő, hogy a' háború Orosz Ország 's a' Porta között elkerülhetetlenül kiüt. Ehez képest követet küldött a' Basa Koronba egy levéllel, mellé tévén annak a' Smyrnai

Újságot is, 's figyelmetesekké tette a' pártütőket arra, hogy ha ők szándékjokban tovább is megátalkodnának, akkor a' Muhamed Vallását nagy veszedelem fenyegetné, mert meghasonlott felek egy olyan rettenetes ellenségnek, minémű az Orosz, soha ellent nem állhatnak. Ennek a' lépésnek a' Basára nézve kívánt következése leve. Mert a' Kóroni őrizet azonnal követséget küldött Módonba, melly a' Basa előtt kegyelemért, 's a' törtéteknek elfelejtéséért esedezett; a' mit Ibrahimtól igen könnyen meg is nyertek. Ugyan ez a' Követség 1500 zatskó pénzt *) vitt a' Basának, mellyeket a' pártosok a' Kóroni őrizet fejeitőt akkor szedtek volt el, midőn a' Basa ellen partot ütöttek. De a' Basa a' nékie ajánlott pénzt el nem vette; hanem azt parantsolta, hogy adják vissza igazságos birtokosainak, a' kiktől azokat elszedték.

O r o s z O r s z á g.

Az Odessai Jun. 11-diki Újság levél ezt írja: „A' Tsászár Jun. 5-kén. Satunoffba **) tette által Fő Hadi szállását, hogy közelebbről láthassa azon készületeket, mellyek a' Dunán való általmenetelre tételnek. A' nagy víz áradás felette hátráltatja a' munkát. De mind a' mellett is készen van már egy szinte 5 Verst hosszúságú töltés. A'

*) A' Törökök, midőn nagyobb summa pénzről van szó, zatskó számra beszélnek a' pénzről. Egy zatskó pénz tesz nálok, 500 piasztert vagy oroszlán-tallért; egy piasztter vagy oroszlán-tallér tesz, a' mi pénzünk szerént, 17 ezüst garast, vagy az előtt Magyar Országban szokáshoz volt egy vonás forintot, = három máriást.

**) Hihetően ez az a' hely, mellyet a' Jaszzyi levél Santanovnak nevez. I. M. K. 50 Szám. Satunoff fekszik a' Duna bal partján Jalpuk és Kagul közt.

munkásokat egy ágyúkkal megrakott földhányás oltalmazza a' Törökök tüzelei ellen. A' Tsászár rendszeren kétszer nézi meg napjában a' munkásokat. — Az Ismailhoz kirendelt Hajós-seregeknek egy része éppen most érkezett meg a' Zaporogi Kozákokkal megrakva, a' kik a' Törököktől hozzánk által jöttek. A' Brailow ostromlásáról ma reggel vett a' Tsászár tudósítást. A' vár napról napra jobban és közelebbről bézártatik. Hasonló tudósítás érkezett az Anapai vártól, mellyet Hertzeg Menzikooff ostromol. A' Törökök a' várból kiűtöttek, de keményen visszaverették; és egy fiatal Tiszt, Gróf Tolstoy, szinte a' vár köfala mellett, egy ágyút nyert tőlök.“

Ugyan azon napi Újság levél, rendkívül való pótolékjában a' Dunán való általmenetelről ezt írja: „Satunoff Jun. 8-kán 1828. A' Dunán való által szállást eddig is csak az késleltette, hogy a' Duna rendkívül megáradt 's kiöntött. A' víz közepén kellett rakni a' szinte 5 Verst hosszúságú töltést, míg a' Duna partját elérhettük, a' hol a' leendő Híd egyik vége fog állani. A' Törökök sántzot hánytak az Isaktsai vár kapuja előtt, és az által ellenben lévő erdős partokat ágyúkkal rakták meg. A' Törökök állása igen erős volt, mert jobb felől hozzá járúlhatatlan mocsárok, bal felől pedig az Isaktsai vár fedezte őket. Középen 5 nagy Batteriát szegeztek ki ellenünk. Ezen állásból kikellett őket elébb verni — hogy az Orosz Seregek a' Dunán által mehessenek. Erre nézve Ismailnál hajóra ült egy Vadász Brigáda. Más felől Generalis Rudzewits alatt két Osztálysereg előnyomult azon helyre, a' hol az által menetelnek kellett esnie. Az Ismailnál hajóra ült Regementeknek Generalis Rudzewitszel kellett magokat a' Dunán egyesíteni. A' Tsá-

szár maga Jun. 7 kén estve meg nézte a' Generalis Rudzevits seregét. Ejjel Isteni tisztelet tartatott. Jun. 8-kán reggeli 1 orakor a' Duna partján felállított Batteriánk és a' Hajós Sereg egyszerre kezdék-el az ágyúzást. A' Törökök hatalmasan feleltek. Azomban haladt a' part felé — szakadatlan ágyúszó alatt — a' hajókra ült Orosz Sereg. A' Zaporogi Kozákok Hetmánja különös jó szolgálatakat tett Kozákjaival. Az Orosz katonaság agyú golyóbis zápora alatt szállott ki a' partra. De a' part felette sáros és motsáros lévén, nem vehetett hamar jó állást magának. A' Hajós-Sereg Vezére, Kapitány Paniotti a' tsata elején tsak hamar sebet kapott, de azért vitte a' Kommandót. Tizen egy óra felé délben az Ellenség Batteriái mind elváltak foglalva. Egynek ezek közül mina volt alá ásva, mellyet a' Törökök midőn elfutnának felgyújtottak, és ez 50 embert a' levegőbe vetett. A' Törökök bevonták magokat az Isaktsai várba — fel gyujtván élébb a' külső várost. Tizenkét nagy ágyút, 2 mo'sár ágyút és egy haubitzot hagytak a' kezünkbe. Embert mennyit vesztek a' Törökök — nem tudjuk.

„E' szerént a' Duna a' miénk; a' híd két három nap alatt készen lesz. A' Zaporogi Kozákok Hetmánját a' Tsászár Obersterré nevezte ki, és a' Sz. György keresztjével meg ajándékozta.“

A' Bosniai Határszélekről.

Legnagyobb sietséggel 60 ezer Töröknek kell kiszabott helyeiken megjelenni. Többnyire a' Seregek már a' táborban vannak. Az a' híre, hogy a' Sultán az itt meghatározott Bosniai hadi erőn felyül, még más erős hadi sereg osztályt is szándékozik az Ország belső részéből Sarajevohoz küldeni, Bosniának és Szerviának oltalmazására, mi-

vel tudósítást vett a' felől, hogy az Oroszok Montenegroba szándékoznak hadi sereget küldeni, 's így egy részről ezekkel más részről pedig a' Szerbusokkal akarnák magokat egyesíteni.

Ezen hónap 7-dikén egynehány ezer határszél őrző Török Katonaság állított ki, 's azt a' parantsolatot vették, hogy Kapitányaikkal, Agáikkal, és Bégjeikkel együtt tovább marsírozzanak. Egynehányan a' Kapitányok közül ellene szegezték magokat, hogy helyeikből kiinduljanak.

A' Bosniai helytartó Kormányozó gyanúba vette az Ó hitű Papságot, hogy azok az Oroszokhoz szítanak, 's a' mellett, hogy ezeknek minden módon kedvekben jár, sőt szinte hízelkedni látszik, minden lépéseikre szorosán vigyáztat.

Frantzia Ország.

Jun. 14-kén mustrát tartott a' Király a' Párisi Őriző Seregen a' Grenellei síkságon. Az egész Sereg 18,000 emberből állott. Marsal Macdonald Kommandírozta az Egészet. Jelen volt a' Dauphin is, az Orleansi Hertzeg és Őudinot, Soult, Victor, Marmont, és Mortier Marsalok.

A' D. Migueltől ki nevezett Portugalliai Követ Gróf da Ponte Jun. 12-kén Párisba megérkezett. De alig ha fogják Megbízó-levelét elfogadni.

A' Követek Házában Jun. 14-kén felette lármás Ülés volt. A' tanátskozás tárgya egyedül a' Labbey de Pompieres Ur javallása volt azeránt „hogy „a' közelebbi Ministerium tagjait vétesse a' Követek Háza vád alá, mint Ha- „za árulókat“ A' határozás a' lett, hogy a' dolog a' Bureaukhoz útasíttassék, 's ott megvizsgáltatván eránta a' Háznak

jelentés tétessék. Az Ülés szinte estvéli hatodfél óráig tartott.

N a g y B r i t a n n i a.

A' Felső Házban Jun. 9-kén a' Catholicusokat illető kérdés jött elő. Felolvástatott elsőben Marquis Lansdowne kívánságára azon Határozás, mellyet ezen tárgyban az Alsó Ház tett, hogy t. i. „vizgálat alá vétessenek minden a' Római „Catholicusokat illető törvények, olly „tzéllal, hogy az Ország javára és az Ö „Felsége minden alattvalóinak köz meg- „elégedésére ezen dologban egy béke- „szerző vég eligazítás tétessék“ Ekkor felállott maga a' Marquis, 's minekutánna elő adta, hogy a' Catholicusoknak a' mostani nyomattatás alól való felszabadítását a' szoros igazság kívánja; hogy az Irlandusokat most is tsak ezen felszabadulás reménysége tartja a' Haza és az Országló Szék mellett; hogy azon törvények, mellyek ez előtt 200 esztendővel hozattak, nem a' mai világba valók; hogy az Irlandusok azon jussokat, mellyekre minden szabad Nemzet számot tarthat, szívszakadva várják, és ha reménységekben megsalathoznak, még nagyobb lesz a' népnek elkeseredése: kiterjeszkedett azon ellenvetésekre, a' mellyeket az E m a n c i p a t i o ellenségei felszoktak hozni. Azoknak, a' kik a' Catholicusok principiumai ellen szoktak harartzolni, a' hires Milnernek azon Maximáját ajánlotta tanuságúl, mellyet ez egy a' Calvinisták és Arminianusok közt folyó perlekedés elbeszélése alkalmatosságával ad: „Mikor két Vallásbeli Felekezet egymással veszekszik, „nem kellene egyiknek is ollyan Hit ágazatokat vetni a' másiknak szemére, „mellyet az maga sem hágy helyben 's „nyilván megtagad“ — Azok ellen pedig, a' kik Országos veszedelmeket jö-

vendölnek az E m a n c i p a t i óból, felhozott például más idegen Országokat, nevezetesen Északi Amérikát. „Itt — úgymond — sokkal számosabbak a' Catholicusok. Még is mikor én azt kértem: hány Catholicus van az Országos Fő-tiszt-ségekben, a' lettreá a' felelet: „nem tudjuk.“ Tudakoztam, hogy a' Marylandi Nemzeti Gyűlésre (mellyet pedig Catholicusok állítottak fel) hány Protestans 's hány Catholicus Követ szokott választatni? „nem tudjuk“ Az Elölülő választása alkalmatosságával támadt részre szakadásokban, kérdeztem: mellyik vallásbeli Felekezet, kit akar? Jackson Urat e' vagy Adams Urat? „nem tudjuk“ azt felelték. Kell e' még ennél nagyobb bizonyosság arra, hogy a' Catholicus gondolkozás nem áll, mihelyt megszűnik a' törvény ötét nyomni? Burkus Országban minden Hivatal nyitva áll a' Catholicus előtt; a' Catholicus Szász Király Protestánsokon, a' Hollandiai Protestans Király Catholicusokon uralkodik. Az Ország bátorságát a' jobbágyok szívében építik a' bölts Fejedelmek, nem a' puska végén, mint mi Irlandiában. Ausztriában is egyforma jussok van a' különböző Vallás-Felekezeteknek. Egyedül Irlandia — a' szegény Irlandia van el nyomattatásban, De meg kell gondolni Uraim! hogy 7 milliom embernek fog ereje lenni, polgári jussainak, ha szép szerént meg nem adjuk nekik, erővel való megszerzésére is, Beszédét azon a' kérezen végezte Marquis Lansdowne, hogy a' Ház fogadja el az Alsó Ház határozását. — Minekutánna a' Marquis le ült, az egész Ház nagy zugással kívánta a' Canterbury Érseket hallani. Ez felállott — és a' Motionak ellenére beszélt; hasonlóképpen beszélt a' Tuami Érsek, Gróf Winchelsea, Gróf Darnley és a' Cumberlandi Hercege. A' Motionak mellette voltak Vi-

comte Goderich a' Gloucesteri Hertzeg Gróf Carnarvon és Lord Clifden. — A' Gyűlés éjféli 1 óra után oszlott el.

Másnap ugyan ezen tárgy folytatódott. A' javallás reggeli 2 órakor 182 voksal 137 ellen vissza vettett. — Az ezen Ülésben tartott nevezetesebb 's fontosabb beszédekre még egyszer vissza fogunk térni.

Az Alsó Házban Jun. 9-kén Davenport Ur előhozta a' Portugalliai dolgokat, 's D. Miguelről a' többek közt azt mondta, hogy az Infans már ez előtt egynehány esztendővel gyilkossággal (a' Marquis Loule megölettetésében) keverte bé magát. Vádolta egyszermind az Ausztriai Kabinétet, hogy ezen Hertzeg az Absolutismus szerelmében nevelte fel. Végre három kérdést tett fel Peel Úr elébe 1) Mitsoda feltételek alatt hagyták el az Anglus Seregek a' Tajo torkolatjánál lévő várakat (St. Juliant és Bugiot)? 2) Mitsoda lépések tétettek, ezen két vár által engedés előtt, azon Summa pénznek, mellyel Portugallia az oda rendelt Anglus katonaság tartásáért Angliának adós, megmegvételére? 3) Mint áll most Anglia Portugalliával? Peel Ur azt felelte az elsőre: az Anglus katonaság azért szállott által Portugalliába, mivel azon Országot egy idegen megtámadás fenyegette. Ez még a' D. Miguel oda érkezése előtt esett. Most minekutánna a' veszedelem elmúlt, a' Sereget az Országoló Szék vissza parantsolta — a' másodikra: rossz példát adott volna Anglia Európának, ha az említett két várat addig vissza nem adta volna Portugalliának, míg meg nem fizetné a' 160,000 font sterlinget — a' harmadikra nézve elégnek tartja csak azt mondani, hogy a' Lisbonában lévő Anglus Követ politikai foglalatosságai felfüggesztve vagy-

nak. — Azt jegyzette meg továbbá Peel Ur a' D. Miguel Bétsben lett neveltetésére, hogy Davenport Ur hibás vélekedésben van a' Bétsi Kabinetről. A' Lisbonában lévő Ausztriai Követ lépései mindenben szorosán megegyeznek az Anglus Követéivel. Sajnálta végre Peel Ur, hogy egy távol lévő személyt (D. Miguel), a' kinek a' maga mentségére felállani módja nints, Davenport Ur az Anglus Nemzeti Gyűlésben gyilkossággal vádolt.

Újabb Tudósítások Orosz Országból.

Éppen most vesszük a' következő Orosz Tábori Tudósítást, melly a' Satunoffi táborból költ Jun. 11-dikén estvéli 9-órákor.

Minekutánna seregeink a' Dunán győzedelmesen által verkedtek, még ezen nevezetes napon a' Dunát hajóink azonnal elborították, 's ezek hadi népet és ágyúkat hordtak által az ellenségtől elhagyott tsata helyre.“

Az Isaktsai sántzokban újra négy ágyút, és egy bomba'hányó mozsárágyút találtunk, sok puska porral és hadi szerekkel együtt.“

„Más nap Jun. 9-dikén seregeink folyvást költöztek által a' Dunán. Eznap az ellenség Isaktsának minden külső városait felégette.“

„Ugyan ezen nap délután a' Tsászár által ment a' Török birtokra, egy bárkán, mellyet tíz Zaporogi Rozások evezővel hajtottak, 's a' kik még egy néhány nappal ez előtt Török jobbágyok valának. Ezeknek Hetmánjok tartotta a' kormányt, ki kevéssel ez előtt még két lófarkú Török Basa vala. Különös, hogy éppen ezen estve vette a' Tsászár Persiából azt a' tudósítást, hogy a' Persiai Sach, egy testörző seregének az Ő Felsege nevet adta.“

„Estve a' Tsászár ugyan azon Zapo-

rogi Kozákok által vitelve, vissza tért az Orosz földre, minekutánna a' hadak fekvését a' Török földön megvi'sgálta.“

„Jun. 10-dikén az Isaktsai Basa levéllel jelentette, hogy a' várat szándékozik capitulációra feladni. A' feltételek, mellyek szerént az elfogadtathatik a' Basának béküldettek.“

„Jun. 11-dikén körül vették seregeink a' várat; ez nap ki is küldött a' Basa két Török Alkudozót, jelentvén, hogy a' feltételeket elfogadja, 's a' várat kész általadni. — Délután 3 orakor, minden meg lévén határozva; kijött a' Vár Kommandánsa Ejub Basa, 's vele együtt Hassán Basa is, a' ki kéntelen volt Jun. 3-dikán a' várba futni mivel seregei széllyel szaladtak 's ötöt elhagyták. A' két Basa távolról tette mély udvarlását a' Tsászárnak, ki a' tábor szélső öreinél állott. Erre a' Basa maga vezette bé az Orosz Seregeket a' várba. A' várbeli lakosok barátságosan fogadták az Orosz sereget, 's még boltjaik sem voltak bezárva. Ebből megtetszik, hogy ök a' jelenvaló háborút sem Nemzeti sem vallásbeli háborúnak nem tartják.“

„Az Isaktsai várvédő Törökség a' Basával együtt szabadon botsáttatott; de 85 ágyú, 18 zászló, minden hadi szerekkel együtt, mellyel a' vár bőven meg volt rakva, az Oroszok hatalmában maradt.“

„Ugyan ez nap érkezett az a' tudósítás, hogy Jun. 9-dikén a' mi kis hajós seregünk 17 hajóval, a' Török nagyobb hajós sereget, melly 32 hajóból állott megtámadta. Az ütközet hevesetke volt. A' Török Admirális hajó, tsak hamar leeresztelte zászlóját, 's egynehány óra alatt 25 más török hajó is részszerént elfogott, részszerént elégettetett, vagy elsüllyesztetett. Hat hajójok futhatott tsak el, mellyek Matschin vára ágyúi oltalma alá vették magokat. A' győzödelmet Zavadoffsky hajós Kapitány vitézi bátor-

ságának 's okos rendelkezéseinek lehet köszönni: ki azonnal Contra-Admirálissá neveztetett. Ez a' győzödelem Braila várára nézve fenyegető; mert a' Duna jobb partjával minden öszveköttetésének vége van.“

„A' Dunán kezdett híd szerentsésen elkészült. Eppen most megy által rajta egy Lovas osztály; mellyet az egész Hadi sereg követni fog.“

Magyar Ország.

A' Pesti Ló-versenyezés Jun. 10-dikén fejeztetett bé, a' 7-dik ízbeli futtatással. Mind a' hét-szeri futtatást bőven és környülállásosan lehetett olvasni a' Hazai és Külföldi Tudósításokban, mint helybeli Újság levélben, úgy a' mint azt a' Ló-versenyezésre ügyelő Választottság Jegyzője Tek. Döbrenstei Gábor Úr kiadta. Ezzel mi is örömet szolgáltunk volna, egész kiterjedésében is az abban gyönyörködő Titt. Olvasóinknak: de azt tsak egy árkusból álló Újság levelünk szűk helye nem engedte; különös Toldalék kiadására pedig még eddig kevés módunk volt. — Az említett hetedik versenyezésben a' harmadszori versent futás, azon drága Billikomért völt, mellyet a' Magyar Aszszonyságok készítették. Ennek értéke 150 darab arany. Egyik oldalán a' tsákós magyar tsikós futtatása van ábrázolva. Alatt ezen írás: „Pályafutások előmozdítására több Magyar Aszszonyságok.“ Másik oldalán Magyar Ország' tzímerét a' Koronával tartja két Angyal. Két füle végénél a' gombot tser-levelek folyják körül. Karimáján alól ezen írás: „Készíté Mayerhofer István Székes Fejérvári Magyar, Bétsi arany-míves polgár. — A' futás 2000 Pos. ölnyire volt kiszabva.

Futottak a' Billikomért:

Gr. Keglevich 6 eszt. sz. m. l. Cleve land. Gr. Batthyányi Iván nevel. Terhe 130 f. — Gr. Nádasdy Tamás 7 eszt. p. k. Tucker. Terhe 130 f. — Gr.

Batthyányi János nevezte Nelsont, melly 6 eszt. p. l. Terhe 128 f. — Gr. Károlyi György 7 eszt. s. l. Babieka. Terhe 130 f. — Gr. Batthyányi Gustáv nevezte Belvoirinát, melly 4 eszt. p. k. Terhe 112 f.

A' pálya-bíróságnál jelentették magokat a' pálya-helyen: Fekete Jó'sef H. M. Vásárhelyi lakos sárga k. Gr. Károlyiak méneséből. — Tököly Péter sz.l.

Nyertes lett: Babieka. Második volt Cleveland. Harmadik Tucker. 5 minuta és 8 pertz alatt futott. — A' Billikomot általvette testvére nevében Gr. Károlyi Lajos.

Ferdinánd Királyi Fő Hertzeg, Magyar országi Hadak' Fő Kormányzója jelen volt; a' többi nézők igen nagy számmal; az idő kedvezett: 's ezen esztendőre ez a' legutolsó Ló-versenezés volt.

A' Magyar Kurír Erdemes Olvasóihoz.

Szaporodván a' Bétsi Magyar Kurír Olvasóinak száma, most mint bizonyost jelentjük, hogy a' jövő fél esztendőben egy ilyen tizimű Munka kiadásával fogunk Erdemes Olvasóinknak az Újság mellett árkusonként kedveskedni: Tudománybeli tárgyakat és nevezeteket magyarázó Könyvtár. Hasznos esméretek terjesztésére, öszveszedte és kiadta 's a' t.

A' kiadó Munkában egyik tziel az, hogy benne az Újságokban gyakran előforduló tárgyak, nevezetek és kifejezések, annak világos megértésére megmagyaráztassanak, mivel azokra magokban az Újságokban kiereszkedni nem lehet, sokszor pedig az idegen kifejezéseket és nevezeteket megtartani szükséges. Másik tziel az, hogy ugyan ezen Munka, a' tudományos pallérozódás tekintetéből, hasznos és szükséges esméretek terjesztésére is fordíttassék. Általában tehát minden olyan tárgyak leírására 's magyarázatjára kiterjeszkedjék, mellyek idegen nyelveken írt úgy nevezett Real-Encyclopaediai és Társalkodási Lexiconokban találatnak. Ez tehát idővel, ha az Isten életünknek kedvez, szükségben, egy kis Könyvtár ul szolgálhat. Hogy a' Munka tárgyait ABÉCE szerént rendbe szedni 's úgy nyomtattatni nem lehet, az ennek tzieljából kitetszik. Ezen hijánosságot minden 24 árkusra nevedő Darab végén a' foglalatjának Abécés Lajstroma kipótolja. Idővel pedig minden ötödik Darab végén, közönséges Mutató tábla fogja a' tárgyak felkereshetését könnyebbíteni.

Ezen Munka nyomtattatását tsak a' jövő Octoberben kezdhethük el; mint-hogy ahoz új betűket öntetni szükségesnek tartjuk. Ez alatt az idő alatt, a' Magyar Nyelvnek természetéről, tulajdonságairól 's a' t. írt Értekezés sajtó alá botsáttatik, mellynek kiadását eddig az Újság kiadásának kezdetbeli terhes foglalatossága hátráltatta.

A' kiknek tisztelt Olvasóim közül, a' mai postával Moson Vármegye Mappája el nem küldethetett; azok a' jövő Újság mellett fogják azt venni. A' jövő fél esztendőben ismét két Vármegye Mappával fogunk az Újság mellett kedveskedni.

A' Magyar Kurír félesztendei ára 13 for. Váltóban.

Szerkeztető és Kiadó Márton Jó'sef, Professor.

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)

